U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Ing. J. P.,** proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje,** se sídlem Třída Tomáše Bati 21, Zlín, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30 A 30/2016 – 9, v řízení o námitce podjatosti soudců 5. senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty, vznesené žalobkyní v řízení vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 As 64/2016,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Jakub Camrda a Mgr. Ondřej Mrákota **n e j s o u** vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 As 64/2016.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 31. 3. 2016 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno podání žalobkyně, obsahující mj. kasační stížnost směřující proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Brně. Řízení o této kasační stížnosti byla u Nejvyššího správního soudu přidělena spisová značka 5 As 64/2016.

Usnesením ze dne 14. 4. 2016, č. j. 5 As 64/2016 – 8, vyzval Nejvyšší správní soud žalobkyni jak k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost, tak k doložení zastoupení advokátem pro řízení o kasační stížnosti [alternativně též k prokázání získání příslušného vzdělání dle § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.")]. Toto usnesení žalobkyni doručoval prostřednictvím držitele poštovní licence zároveň s přípisem ze dne 21. 4. 2016, č. j. 5 As 64/2016 – 10, obsahujícím mj. poučení o složení senátu, který má o kasační stížnosti dle rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu rozhodnout, dále poučení o možnosti namítat podjatost a údaj o lhůtě, ve které je případně třeba podjatost namítnout. Obě uvedené písemnosti byly žalobkyni doručeny současně dne 9. 5. 2016.

Dne 16. 5. 2016 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno podání žalobkyně ze dne 12. 5. 2016, které obsahovalo mj. námitku podjatosti soudců 5. a 6. senátu Nejvyššího

správního soudu. Žalobkyně vznesení námitky podjatosti odůvodnila tím, že soudci 5. a 6. senátu již v minulosti rozhodovali o věcech, které se týkaly její osoby, kdy bylo zřejmé, že se nezajímali o podstatu věci, procesně pochybili a opakovaně ji velmi poškodili na jejích právech. Žalobkyně je proto považuje za podjaté.

K žalobkyní uplatněné námitce podjatosti uvedli soudci 5. senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Jakub Camrda a Mgr. Ondřej Mrákota shodně, že žalobkyni znají toliko z úřední činnosti, přičemž nemají žádný poměr k věci samé ani k účastníkům řízení vedeného pod sp. zn. 5 As 64/2016.

Předseda Nejvyššího správního soudu podle § 8 odst. 3 s. ř. s. předložil posouzení otázky podjatosti jinému senátu zdejšího soudu dle rozvrhu práce.

Podle § 8 odst. 1 věta první a třetí s. ř. s. *„[s]oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“*.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování otázky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti soudce o jeho nezaujatosti v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o nepodjatosti konkrétního soudce; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda (s ohledem na okolnosti případu) lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nález Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Existence podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem soudce vedou. Platí však, že k vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci, nebo schopen, nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nález Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Podjatost soudce totiž zcela nepochybně zasahuje do ústavního principu zákonného soudce. Vždy je nutné pamatovat na to, že institut soudce vychází z premisy nezaujatosti a nestrannosti a jako takový tvoří pilíř demokratické společnosti. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci postupem podle § 8 odst. 1 s. ř. s. proto lze jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů (blíže k tomu v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16).

Nejvyšší správní soud v souladu s výše uvedenými závěry judikatury při posuzování otázky podjatosti zkoumal, zda lze mít na základě objektivní úvahy za to, že by soudci JUDr. Matyášová, JUDr. Camrda a Mgr. Mrákota mohli být v dané věci podjatí, a dospěl

k závěru, že námitka podjatosti není důvodná. Žalobkyně námitku podjatosti odůvodnila zcela obecně, nadto pouze s poukazem na dřívější rozhodování soudců 5. a 6. senátu Nejvyššího správního soudu v blíže nespecifikovaných věcech, jichž byla žalobkyně údajně účastnicí. Výše citované ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. přitom z potenciálních důvodů pro vyloučení soudce výslovně vyjímá okolnosti, které spočívají v rozhodování soudce v jiných věcech. Jedná se přitom o zcela legitimní a racionální exempci, neboť v případě její absence by hrozilo zhroucení celé koncepce místní příslušnosti soudů (nejen ve správním soudnictví), případně vyčerpání personálních kapacit soudní soustavy. V souladu s textem uvedeného zákonného ustanovení proto Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje, že nespokojenost s postupem soudce v odlišných řízeních nemůže být důvodem pro vyloučení tohoto soudce v právě řešené věci (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. Nao 97/2013 – 32).

Vzhledem k uvedenému rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Jakub Camrda a Mgr. Ondřej Mrákota nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 As 64/2016.

K rozsahu uplatněné námitky podjatosti, směřuje-li tato rovněž vůči soudcům 6. senátu Nejvyššího správního soudu, podotýká Nejvyšší správní soud, že tito soudci ve věci vedené pod sp. zn. 5 As 64/2016 nerozhodují. V případě, že by později byl 5. senát doplněn z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti některého z jeho členů příslušným členem 6. senátu dle rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu, mohl by Nejvyšší správní soud rozhodovat o případné námitce podjatosti takového soudce.

Nejvyšší správní soud rovněž vážil obsah podání, které mu stěžovatelka doručila dne 7. 6. 2016, v němž označila za podjaté i soudce senátu, který má rozhodovat o její námitce podjatosti výše uvedené. V podání obecně poukázala na skutečnost, že soudci tohoto senátu i senátu jej zastupujícího rovněž rozhodovali neobjektivně v jejích předchozích věcech; tedy obecně uplatňuje důvod podjatosti, který pohledem zákona nemůže obstát. Rozhodující senát zde vážil, zda i ve vztahu k němu není důvod pro postup podle § 8 odst. 5 s. ř. s., a dospěl k závěru, že nikoliv. Ačkoliv jsou důvody podjatosti formulovány obdobně, situace v obou případech není stejná. Námitka podjatosti vůči soudcům pátého senátu směřuje proti soudcům, kteří mají rozhodovat o kasační stížnosti stěžovatelky proti rozhodnutí krajského soudu, kdežto druhá námitka směřuje proti soudcům, kteří mají rozhodovat o podjatosti soudců věcně rozhodujících. Z informačního systému Nejvyššího správního soudu je přitom zřejmé, že stěžovatelka opakovaně v různých věcech vznáší neúspěšné námitky podjatosti vůči soudcům, které dovozuje z jejich předchozí rozhodovací činnosti. Za této situace by postup podle § 8 odst. 5 s. ř. s. pouze vyvolával další a další procesní rozhodování, aniž by to mělo vliv na původní řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. června 2016

Nao 126/2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu